

Cuprins

Olimp Căciulă și remarcabila generație teologică a României Mari (pr. prof. Ioan Ică sr)	5
---	---

*

Cuvânt-înainte	31
Introducere. PROBLEMA EUHARISTIEI CA JERTFĂ	33

Partea I

DESPRE JERTFĂ ÎN GENERAL

I. RELIGIE ȘI JERTFĂ	45
II. ORIGINEA JERTFEI	63
1. Teoria oferirii de daruri din interes	65
2. Teoria oferirii sacrificiului ca hrănire a divinității	67
3. Teoria provenienței sacrificiului din noțiunea de totem	70
4. Teoria lui Loisy: originea sacrificiului trebuie căutată în înclinarea omului primitiv spre magie	75
5. Unde anume trebuie căutată adevărata origine a sacrificiului	81
III. FIINȚA JERTFEI	93
1. Ființa jertfei în oferirea unui lucru	95
2. Ființa jertfei în schimbarea lucrului oferit (prin distrugere, jungchiere, ardere)	101

IV. SCURTĂ PRIVIRE ASUPRA JERTFELOR IUDAICE	109
---	-----

Partea a II-a

DESPRE JERTFA EUHARISTICĂ ÎN SPECIAL

V. ÎNVĂȚĂTURA BISERICII ORTODOXE DESPRE JERTFA EUHARISTICĂ — ACCEPTAREA EUHARISTIEI CA JERTFĂ	123
--	-----

VI. ÎNVĂȚĂTURA BISERICII PROTESTANTE DESPRE JERTFA EUHARISTICĂ — NEGAREA EUHARISTIEI CA JERTFĂ	135
Demonstrație istorică a adevărului Euharistiei ca jertfă	141

VII. JERTFA EUHARISTICĂ ÎN TRADIȚIA PRIMELOR TREI SECOLE ALE BISERICII	143
1. Ciprian	144
2. Tertulian	157
3. Ipolit	164
4. <i>Constituțiile Sfinților Apostoli</i>	171
5. Origen	178
6. Clement Alexandrinul	190
7. Irineu	194
8. Iustin Martirul	203
Părinții apostolici	224
9. Ignatie	225
10. Barnaba	234
11. Clement Romanul	236
12. <i>Didahia celor Doisprezece Apostoli</i>	239

VIII. JERTFA EUHARISTICĂ POTRIVIT SFINTEI SCRIPTURI	249
A. <i>Jertfa euharistică în Vechiul Testament</i>	249
1. Jertfa prefigurativă a lui Melchisedec	250
2. Profeția lui Maleahi	252

<i>B. Jertfa euharistică în Noul Testament</i>	254
1. Potrivit sfântului evanghelist Luca	257
a. <i>Evanghelia după Luca</i>	257
b. <i>Faptele Apostolilor</i>	267
2. Potrivit sfântului apostol Pavel	271
a. <i>Epistola 1 către Corinteni</i>	272
b. <i>Epistola către Evrei</i>	291
3. Potrivit evangheliștilor Matei și Marcu	297
4. Potrivit evanghelistului Ioan	302
<i>C. Instituirea jertfei euharistice și critica raționalistă</i> . .	311
1. Euharistia ca simplă parabolă	314
2. Euharistia ca simplă învățatură eshatologică . . .	316
<i>D. Religiile de mistere ale Antichității</i>	
și <i>jertfa euharistică</i>	317
1. Misterele eleusine	320
2. Cultul zeiței Isis	321
3. Cultul Cybelei	322
4. Misterele orfice	325
5. Cultul lui Mithra	327
IX. FIINȚA EUHARISTIEI CA JERTFĂ	333
Expunerea diferitelor teorii cu privire la ființa	
Euharistiei ca jertfă	334
<i>A. Teologii romano-catolici și problema ființei</i>	
<i>Euharistiei ca jertfă</i>	336
<i>A1. În jurul ideii de schimbare</i>	339
1. Ființa Euharistiei ca jertfă în schimbarea reală .	339
a. Ființa Euharistiei ca jertfă în schimbarea reală	
a elementelor pâinii și vinului	339
b. Ființa Euharistiei ca jertfă în schimbarea reală	
a lui Iisus Hristos	342
2. Ființa Euharistiei ca jertfă în schimbarea mistică	345

Insuficiența ideii de schimbare pentru explicarea Euharistiei ca jertfă	348
<i>A2. În jurul ideii de oferire</i>	350
1. Ființa Euharistiei ca jertfă în oferirea lui Hristos de către El Însuși	353
2. Ființa Euharistiei ca jertfă în oferirea lui Hristos de către Biserică	356
Avantaje și deficiențe ale ideii de oferire aplicată jertfei euharistice	359
<i>B. Teologii ortodocși și problema ființei Euharistiei ca jertfă</i>	361
1. Macarie Bulgakov	363
2. Alexiu Comoroșan	366
3. Nikolaos Damalas	368
4. Christos Andrutsos	369
5. Konstantinos Dyovuniotis	372
6. Ioan Mihălcescu	375
<i>C. Mărturiile diferitor Părinți și scriitori bisericești de după veacul al IV-lea despre ființa Euharistiei ca jertfă</i>	378
Sfântul Ioan Hrisostom	381
<i>D. Schița unei teorii corecte despre ființa Euharistiei ca jertfă</i>	387
Bibliografie	403